

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ศึกษาหลักการอยู่ร่วมกันของชุมชนที่นับถือ ศาสนาพุทธ
คริสต์ อิสลาม ชุมชนวัดกัลยาณมิตร ชุมชนกุฎีจีน
ชุมชนกุฎีขาว เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย : ว่าที่ร้อยตรีหญิงอรรณพ หงษ์ประชา

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระมหาสุทิตย์ อากาศโร ดร.,ป.ธ.๗, ร.บ.,พช.ม.(พัฒนาชุมชน),
พธ.ค. (พระพุทธศาสนา)

: ดร.แสวง นิลนามะ ป.ธ.๗, พธ.บ., พธ.ม.(ปรัชญา),พธ.ค.
(พระพุทธศาสนา)

วันสำเร็จการศึกษา : ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๗

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องศึกษาหลักการอยู่ร่วมกันของชุมชนที่นับถือศาสนา พุทธ คริสต์
อิสลาม ชุมชนวัดกัลยาณมิตร ชุมชนกุฎีจีน และชุมชนกุฎีขาว เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร
ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ ๓ ประการด้วยกันคือ (๑) เพื่อศึกษาหลักคำสอนว่า
ด้วยการอยู่ร่วมกัน ของศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม (๒) เพื่อศึกษา
ความสัมพันธ์ทางสังคมวิถีปฏิบัติและกิจกรรมในการอยู่ร่วมกัน ของชาวพุทธ ชาวคริสต์
ชาวอิสลาม ในชุมชนวัดกัลยาณมิตร ชุมชนกุฎีจีน ชุมชนกุฎีขาว (๓) เพื่อศึกษาหลักการ
และวิถีปฏิบัติแห่งการอยู่ร่วมกันของชาวพุทธ ชาวคริสต์ และชาวอิสลาม

ผลการวิจัยพบว่าจากการศึกษาหลักคำสอนว่าด้วยการอยู่ร่วมกัน ของศาสนาพุทธ
มีหลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกันในสังคมคือ เบญจศีล เบญจธรรม พรหมวิหาร ๔ ฃรวาส
ธรรม ๔ สาราณียธรรม ๖ สังคหวัตถุ ๔ ศาสนาคริสต์ คือหลักความรัก ๒ ประการคือ รัก
พระเจ้าอย่างสูงสุด และรักเพื่อนมนุษย์อย่างสูงสุดคือรักตัวเองก็ต้องรักผู้อื่นด้วย ส่วนหลัก
ของศาสนาอิสลามคือหลักปฏิบัติ ๕ ประการ และหลักศรัทธา ๖ ประการ ประชาชนใน

ชุมชนวัดกัลยาณมิตร ชุมชนกุฎีจีน และชุมชนกุฎีขาว ได้ยึดหลักคำสอนของศาสนาที่ตนเองนับถือนั้นเป็นหลักสำคัญในการดำเนินชีวิต และอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข

จากการศึกษาประวัติความเป็นมาและความสัมพันธ์ทางสังคมของชุมชนวัดกัลยาณมิตรชุมชนกุฎีจีน ชุมชนกุฎีขาว ผู้วิจัยพบว่า ชุมชนทั้งสามชุมชนที่มีความหลากหลายชาติพันธุ์ มีความแตกต่างทางศาสนา และวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี แต่ภายใต้ภาวะความต่างต่างนั้น กลับเป็นการหลอมรวม และผสมผสานวิถีชีวิตที่ดำรงอยู่ของประชาชนในชุมชน ทั้งสามศาสนา ได้ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนเองนับถือ มีการผสมผสานยอมรับวัฒนธรรมทางศาสนาซึ่งกันและกัน มีการปรับตัวเข้าหากัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และได้รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ของชุมชนไว้ มีการทำโครงการและกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งก่อให้เกิดความสามัคคี ไม่มีการแบ่งแยกศาสนา ทำให้ชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้นำชุมชน คณะกรรมการชุมชน มีส่วนสำคัญในการผลักดันให้เกิดวิถีปฏิบัติแห่งการอยู่ร่วมกันของชาวพุทธ ชาวคริสต์ ชาวอิสลามในชุมชนวัดกัลยาณมิตร ชุมชนกุฎีจีน และชุมชนกุฎีขาว นั้นมีความแตกต่างกันทางด้านวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมจารีตประเพณีพิธีกรรม และความเชื่อของแต่ละศาสนา โดยศาสนิกชนของชุมชนทั้งสามศาสนา ต่างมีความภาคภูมิใจในศาสนาของตนและในขณะเดียวกัน ต่างก็ยกย่องให้เกียรติศาสนิกชนของศาสนาอื่น มีกลุ่มผู้นำของศาสนิกชน ทั้งสามศาสนาที่ยึดมั่นในความเชื่อและหลักปฏิบัติของทั้งสามศาสนาที่มีความแตกต่างกัน แต่ในความแตกต่างของศาสนา นั้นกลับมีคำสอนที่สอดคล้องกัน โดยหลักคำสอนของทุกศาสนาล้วนสอนให้คนเป็นคนดี สอนให้มนุษย์รักกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ไม่ให้เบียดเบียนกัน เคารพกฎเกณฑ์ในการอยู่ร่วมกัน มีความรักและความเข้าใจกัน ให้อภัยซึ่งกันและกันมีความเอื้ออาทร มีน้ำใจไมตรีต่อกัน มีความเมตตากรุณาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน มีความเห็นอกเห็นใจ ทำให้ชุมชนแห่งนี้อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข ซึ่งชุมชนอื่น ๆ ควรยึดถือเป็นต้นแบบของการดำรงชีวิตและดำเนินชีวิตท่ามกลางความแตกต่างทางพหุวัฒนธรรมและพหุนิยมทางศาสนา